

3.2

You've got mail

Nr.	Thema	Leeftijd	Werkvorm	Duur	Materiaal	Leergebied
3.2	Taal & Cultuur	6 – 12 j.	Klasgesprek Groepswerk	50'	Computers Internet- verbinding	Nederlands Wereldoriëntatie ICT Leren leren Sociale vaardigheden

Naamgeving is iets van alle tijden. Sommige namen zijn dus al eeuwenoud, andere zijn nog maar net ontstaan. Vaak kiezen ouders een naam voor hun kind omwille van zijn betekenis, of ze noemen het naar een bekende persoon. In sommige culturen worden kinderen genoemd naar iets dat tijdens hun geboorte gebeurde, of naar de dag waarop ze geboren zijn. In deze activiteit gaan we dieper in op voornamen en familienamen, maar ook op plaatsnamen en straatnamen en bekijken we hoe aldus adressen ontstaan.

Vorbereiding

- De leerkracht kopieert werkblad 3.2.1, één per groepje van 3 à 4 leerlingen.
- De leerkracht kopieert bronblad 3.2.1, één per leerling.

1. Klasgesprek: persoonsnamen

De leerkracht vraagt:

- Waartoe dienen namen? Welke soorten namen bestaan er? (voornamen en familienamen van personen, plaatsen, titels, groepsnamen bv. muziek, huisdieren, ...)? Welke kun je kiezen? Welke niet? Waarom niet?
- Hebben jullie al eens een naam gegeven (bv. aan een knuffel of een huisdier)? Waarom hebben jullie toen die naam gekozen? Zijn jullie tevreden met je eigen naam (voornaam, familienaam)? Wat is de allermooiste naam die jullie kennen? Hoe willen jullie jullie kind later noemen? Mogen jullie altijd jullie kinderen noemen zoals jullie willen? Waar houden jullie rekening mee?
- Wat zijn de meest populaire namen bij de mensen die dezelfde taal spreken als jullie? Is dat altijd zo geweest of veranderen die keuzes?
- Kunnen we een naam vertalen in een andere taal? Weten jullie hoe jullie naam klinkt in andere talen?
- Kunnen we een familienaam kiezen voor onze kinderen? Welke familienaam (vader of moeder) wordt doorgegeven? Is dat overal zo? Wat zou de herkomst kunnen zijn van jullie familienamen?

2. Groepswerk

De leerlingen gaan in groepjes achter de computers zitten en zoeken samen de betekenis van hun voornaam/familienaam op de volgende sites op:

- <http://www.meertens.knaw.nl/voornamen/VNB/>
- <http://home.scarlet.be/marcel.vervloet/Vpage9.htm>
- <http://babynamen.startkabel.nl/>
- http://www.statbel.fgov.be/port/nam_nl.asp (hier kunnen ze ook nagaan hoe vaak hun naam voorkomt in België en waar)
- <http://babynamen.vindjeviahier.nl/> (alle babynamen in de wereld, geordend volgens land)
- <http://www.familyberry.com/index.cfm?q=C9D2991E455F4B50243C64D968545E50> (Arabishe namen, Bijbels namen, uniseks namen ...)

3. Klasgesprek: plaatsnamen

- Hoe zien plaatsnamen er meestal uit? Maak een onderscheid tussen
  - o landen (eindigen op -land, -ië, ...)
  - o gemeenten (eindigen op -gem, -beek, -zele, ...)
  - o straten (eindigen op -straat, -laan, -dreef, ...)
- Worden plaatsnamen vertaald of niet? (bv. België, Brussel, Nieuwstraat, ...) Moeten we in het Nederlands Parijs zeggen of Paris?
- Wordt overal ter wereld aan plaatsen op dezelfde manier een naam gegeven? Zijn er leerlingen die weten hoe een adres luidt in bv. Marokko, Peru, Rusland, ...? Op **bronblad 3.2.1** vinden de leerlingen voorbeelden van adressen in andere landen. Ze gaan na of er dingen zijn die hun opvallen, die anders zijn dan bij ons of bij hen. De leerkracht vraagt hun wat de verschillende onderdelen van het adres en de afkortingen zouden kunnen betekenen. Op **infoblad 3.2.1** vindt de leerkracht de oplossingen en meer achtergrond bij de adressen.
- Hoe zijn die plaatsnamen tot stand gekomen? Wie heeft ze gekozen?
- Naar wie/wat worden straat- en pleinnamen genoemd?

4. Groepswerk: straatnamen

De klas wordt ingedeeld in groepjes van 3 à 4 leerlingen. Elke groep is een zogenaamde 'straatnaamcommissie' die straatnamen kiest voor nieuwe dorpen en steden. Elke groep krijgt **werkblad 3.2.1**. De leerlingen beslissen eerst of de plaats een stad is of een dorp en dan zoeken ze er een originele naam voor. Daarna vullen ze de 5 straatnamen in. Ze overleggen samen welke namen ze geven en waarom. Op het werkblad staan 3 woningen met een bord. Op dat bord noteren ze het volledige adres van die woning. Ze mogen daarbij kiezen welk systeem ze gebruiken. Het kan een systeem zijn dat ze leerden kennen op bronblad 3.2.1, maar ze mogen ook iets helemaal nieuws bedenken.

Achteraf worden de resultaten van heel de klas vergeleken. De leerlingen vertellen hoe ze tot al die namen en adressen gekomen zijn.

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen verwoorden wat de functie is van namen en op welke basis verschillende soorten namen worden toegekend.
- De leerlingen kunnen adressen in een land van een ander cultuurgebied vergelijken met die in hun eigen leven.
- De leerlingen kunnen met ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.
- De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
- De leerlingen zijn bereid om vanuit een concrete context te reflecteren over de woordvorming van namen.
- De leerlingen zijn bereid om te reflecteren over taal en over taalgebruik.
- De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.
- De leerlingen maken kennis met meertaligheid en taaldiversiteit als kenmerken van hun eigen klas, school en maatschappelijke omgeving.

Eindtermen

- N 6.3, 6.5
- WO 6.9
- ICT 1, 3, 4, 6
- LL 4
- SV 1.2, 1.5, 1.6, 3

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=151075>
<http://www.kennislink.nl/web/show?id=151992>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Straatnaam>
<http://www.meertens.knaw.nl/voornamen/VNB/>
<http://www.meertens.knaw.l/nfd/>
<http://home.scarlet.be/marcel.vervloet/Vpage9.htm>

<http://namen-voornamen.startpagina.nl/>
<http://babynamen.startkabel.nl/>
http://www.statbel.fgov.be/port/nam_nl.asp
<http://babynamen.vindjeviahier.nl/>
<http://www.familyberry.com/index.cfm?q=C9D2991E455F4B50243C64D968545E50>

3.2.1

You've got mail

In Vlaanderen is het de gewoonte het adres als volgt te formuleren:

Voornaam – Familiennaam

Straat – Huisnummer

Postcode – Gemeente

In Wallonië noteert men vaak eerst het huisnummer en dan de straat, gescheiden door een komma. We zien dus binnen België al verschillen. Als we vergelijken met andere landen, dan stellen we nog meer verschillen vast.

Op bronblad 3.2.1 staat een aantal voorbeelden van adressen uit andere landen. Met de leerlingen kan worden ingegaan op de volgende aspecten:

- In **Frankrijk** schrijft men eerst het huisnummer en dan de straat (zoals in Franstalig België).
- In **Polen** staat er vaak Ul. Dat is de afkorting voor Ulica, wat 'straat' betekent.
- In **Peru** schrijft men vaak # vóór het huisnummer. Urb. is de afkorting voor Urbanización en dat betekent 'wijk'. De steden worden opgedeeld in wijken zodat het gemakkelijker is om het juiste huis terug te vinden. Vista Hermosa is dus een wijk van de stad Trujillo.
- In **Congo** wordt de post vaak niet aan het huis zelf besteld, maar kunnen de mensen hun post ophalen op een vast punt. Ze hebben daar elk een eigen brievenbus. BP staat voor Boîte Postale, wat 'postbus' betekent. In het adres staat geen straatnaam en huisnummer. Makélékélé is een wijk in de stad Brazzaville. Ook in Congo staat in het adres, net zoals in Peru, een referentie naar de wijk.
- In **Nederland** zie je dat de cijfers van de postcode steeds worden gevolgd door 2 letters, bv. in dit geval CA. Op die manier kan het huis gemakkelijk gelokaliseerd worden. De postcode verschilt per straat of (deel van een) wijk.
- In **Amerika** komen vaak heel hoge huisnummers voor omdat de steden daar veel groter zijn dan in België en de straten veel langer. De steden zijn opgedeeld in cijfercodes, bv. 10016-5990 en dus niet in lettercodes zoals in Nederland.
- In **China** is er ook een referentie naar districten binnen steden om plaatsen gemakkelijker te lokaliseren. Voor kleine steden is dat niet nodig.
- In de dorpen in **Turkije** wordt de post niet aan huis besteld. Iedereen kent iedereen. In het adres staat gewoon het dorp en daar vraagt de postbode dan naar de geadresseerde. Köyü betekent 'dorp'. Deze man woont dus in het dorp Demirçili. Dat dorp behoort tot de stad Emirdag dat dan weer tot de provincie Afyon behoort.
- In **Haïti** wordt de post in de kleine steden niet aan huis besteld. Er is een soort bureau waar de post toekomt. De verantwoordelijke van dat bureau brengt de brief dan naar de bestemming. Daar kent iedereen elkaar, dat is dus geen probleem. Op bronblad 3.2.1 staat een voorbeeld van het adres van zo'n bureau. Ze schrijven de adressen in het Frans of in het Creools, de nationale taal. Kay betekent 'huis' dus Kay Postal is het 'Posthuis'. De straat Ri Sen Jak is Creools voor 'Rue Saint-Jacques'. Net als in Peru wordt het symbool # gebruikt om huisnummers aan te duiden. Haïti was een kolonie van Frankrijk en hanteert dus het Franse systeem: eerst het huisnummer, dan de straat.

3.2.1

Hier woon ik

3.2.1

Poststukken

